prosty poplatku. Toto osvobození vztahuje se podle výnosu ministerstva financí ze dne 19. prosince 1933, č. 141.989, i na ověřovací doložky. (Č. 63.126/33.)

(Věstník min. sprav., ročník XVI. (1934), čís. 1, str. 2.)

Opis trhových smluv při podpoře stavebního ruchu — ověřovací poplatky. Podle výnosu ministerstva financí ze dne 4. dubna 1934 č. 28.833/34-V/16, podléhá ověření opisu trhových smluv, které jsou obce, veřejnoprávní korporace a obecně prospěšná družstva jakožto stavebníci povinny připojit pro ministerstvo sociální péče k žádosti za vklad převodu práva vlastnického k budově stavěné s podporou státu podle zákonů o stavebním ruchu na osoby, pro které byly domy stavěny, poplatku 3 Kč za každý arch podle sazební položky 58/2 písm. c) popl. zál. a podle saz. pol. 49/69, č. 3 popl. pravidel. (Č. 19.070/34.)

(Věstník min. sprav., roč. XVI., č. 6, str. 118.)

Výnos ministerstva spravedlnosti ze dne 25. února 1935, č. 9172, o poplatcích za uveřejňování soudních vyhlášek v umořovacím řízení. Podle § 10, odst. 3. zák. ze dne 11. prosince 1934, č. 250 Sb. z. a n., o umořování listin, určují poplatky za uveřejňování soudních vyhlášek v Oznamovateli umořovaných a ztracených listin, který je připojen k Ústřednímu Oznamovateli, vydávanému ministerstvem spravedlnosti (§ 2 vlád. nař. ze dne 22. února 1935, č. 30 Sb. z. a n.) takto:

a) při listinách nominální hodnoty do 500 Kč včetně za kus . . . . 2 Kč,
b) při listinách nominální hodnoty přes 500 Kč do 5000 Kč včetně za kus . . . . 3 Kč,
c) při listinách nominální hodnoty přes 5000 Kč za kus 5 Kč,
d) při listinách bez nominální hodnoty . . . . . 2 Kč.

Sazby tyto platí bez ohledu na to, jak dlouho se bude vyhláška uveřejňovati.

(Věstník min. sprav., čís. 4 z r. 1935, str. 63.)

Švýcarsko — vzájemnost ve věcech pozůstalostních. O pozůstalostech cizinců ve Švýcarsku platí obdobně ustanovení čl. 22 a 23 švýcarského zákona z 25. června 1891 o civilně-právních vztazích osob ve Švýcarsku usazených a osob, které se tam zdržují. Podle těchto předpisů řídí se švýcarské právo ve věcech pozůstalostních posledním stálým bydlištěm zůstavitele bez ohledu na místo úmrtí. Podle čl. 22, odst. 2, cit. zák., se však připouští, aby buď posledním pořízením nebo ve smlouvě dědické bylo vyhrazeno, že projednání pozůstalosti má se státi podle právního řádu domovského státu zůstavitelova. Projednání pozůstalosti vztahuje se pak vždy na celé pozůstalostní jmění. Pojem »bydliště« jest stanoven čl. 23 švýcarského obč. zák. a jest v tom místě, kde se dotčená osoba zdržuje v úmyslu trvale tam zůstati. Výslovně stanoví švýcarské právo, že nikdo nesmí míti několik bydlišť.

Podle těchto předpisů projednávají švýcarské soudy resp. úřady pozůstalost ať movitou či nemovitou po československých příslušnících, kteří měli své poslední bydliště ve Švýcarsku, bez ohledu na místo, kde zemřeli, a to podle švýcarského práva, leda že by v poslední vůli nebo ve smlouvě dědické bylo ustanoveno, že projednání pozůstalosti má se státi podle práva československého. Tato příslušnost švýcarských soudů se však nevztahuje na pozůstalost ať movitou či nemovitou po československých příslušnících, kteří neměli ve Švýcarsku stálého bydliště v době úmrtí, i když zemřeli ve Švýcarsku. Projednání této pozůstalosti by bylo přenecháno onomu státu, kde zůstavitel měl své poslední trvalé bydliště.

O tom se soudy zpravují se zřetelem na vzájemnost podle § 23 resp. pat. a § 8 zák. čl. XVI/1894.

Sdělení čís. 36/1924 se tímto mění. (Č. 5580/35.)

(Věstník min. sprav. z r. 1935, č. 4, str. 72.)

Knihy redakci zaslané.

JUDr. Kazimír Čakrt: Základní pojmy obecného finančního práva. Kritická studie. Vyšlo ve Sbírce spisů právnických a národohospodářských jako sv. LXXII., nákladem »Orbis«, Praha-Brno, 1934. Stran I—VIII, 1—145. Cena 25 Kč.

Normativní škola, jejíž ryzí metodě právnického poznávání se podařilo očistiti právní teorii od cizích příměsků a tak dopracovati se systému, kterého možno použíti pro jednotné poznání právních řádů všech dob, pokračuje pilně i úspěšně na této záslužné práci. Z posledních prací příslušníků této školy zaujímá Čakrtova kritická studie významné místo. Pracovati metodou ryzí nauky právní právě v tak ožehavém oboru, jakým právo finanční pro svůj vztah k veřejnému hospodářství jest, nebylo zajisté lehké. Autor se proto předem vypořádal se základním rozdílem mezi finančním *právem* a finanční *vědou*; kdežto tato »zjišťuje, co jest subjektem veřejného hospodářství chtěno«, ono »zjišťuje, co jest podle norem finančněprávních povinováno«, jeho úkolem je především napomáhati interpretaci.

Kniha je rozdělena na 11 kapitol. Po úvodě (kap. I.) věnuje se autor v kap. II. vymezení pojmu finančního a berního práva (o toto hlavně autoru běží). Vychází ze správného předpokladu, že pojem berního práva je pojmem systematickým, sloužíc přehlednému třídění obsahu norem empirického právního řádu. Vyvrací nedostatečnost obvyklého způsobu rozdělování empirického právního řádu podle úkolů státní politiky (účelu), jemuž představuje berní právo jen součást ze souboru norem, normujících příjmové hospodářství státu, která upravuje vybírání veřejných dávek, pro jeho nepřehlednost, poukazuje na nevhodnost upotřebiti jako kriteria vynutitelnosti veřejných dávek státní mocí neb jejich všeobecnosti (ve formulaci Mayerově), odmítá názor (Blumensteinův), jemuž je východiskem pojmu daně územní výsost. Dovozuje dále, že ani obsahová systematika, vycházející z relace existence majetkového pramene jakožto typické podmiňující skutkové podstaty k povinnosti placení veřejné dávky, pro synkretickou povahu definicí veřejných dávek nevyhovuje a dochází proto k formálně-právnímu vymezení pojmu berního práva, jež definuje jako »soubor norem, jež mají aplikovati berní správní orgány ve své *specifické* kompetenci« (str. 17). Správně zdůrazněno, že běží o kompetenci specifickou a aplikaci; tedy o normy, které berní orgány výhradně jsou kompetentní aplikovati, čímž se zachovává hierarchie stejnořadých norem. Při tom neopomenul autor vypořádati se i s nezbytnou otázkou kvalifikace berního orgánu, který je mu součástí souboru orgánů, jež spojeny jsou organisační jednotou pramenící z derogační způsobilosti. V dalším obírá se systemisací *obsahu* berně-právních norem, podávaje na str. 28 konstrukci berní normy *platební*, vycházející z relačních koordinant — existence majetkového pramene jakožto podmiňující skutečnosti a placení veřejné dávky jakožto povinnosti —, a berní normy *kontrolní*, která normuje za určitých okolností povinnost určitého subjektu přispěti ke kontrole berního orgánu. Kapitolu tuto ukončuje úvahami o berním právu materiálním a formálním, o pojmu berního práva k právu správnímu (vystupuje tu proti slučování obou, jak by k tomu svádělo hledisko účelové) a k právu soukromému (partie pro praktika velmi instruktivní). — V kap. III. (Přímé a nepřímé daně. — Berní řízení) podrobuje autor kritice obvyklé rozeznávání daní přímých a nepřímých a daní přímo placených a úřadem ukládaných; kapitola tato svědčí i o historické a národohospodářské erudici autorově. Správně vystihuje (str. 45), že pro rozdělení na daně přímé a nepřímé jest rozhodným obsah řízení, jež konkretisuje berní platební povinnost: u daní přímých určuje úřad závazně vyměřovací základ, u nepřímých dán je týž určitými kvalitami přirozenými. Autorovo vytříbené hledisko vysvítá hlavně v kap. IV. (Poměr mezi státem a poplatníkem)

V prvním oddílu této kapitoly podrobuje autor kritice velmi sporné konstrukce poměru mezi státem a poplatníkem, ideologii t. zv. mocenskou a t. zv. obligační; správně dovozuje, že obě teorie tvrdí vlastně samozřejmost, pokud totiž teorie obligační mluví o tom, že poplatník je tedy povinen daň platit, a teorie mocenská o tom, že stát je oprávněn placení daně uložit, v čemž má býti vyjádřeno uznání platnosti určitého právního řádu (str. 57). Stejně je neplodné rekurování obligační teorie k t. zv. »subjektivním právům« poplatníků, pro která prý nemůže finanční orgán uložiti větší daň, než mu dovoluje zákon; autor jako stoupenec normologického směru uvádí správné vysvětlení, vycházející ze samozřejmého vztahu obecné normy ke konkrétnější. Podává pak ještě kritiku Schneidrova »Das Abgabengewaltverhältnis«, dokazuje, že ovšem ani mocenská teorie nemůže otázku juristicky konstruovati. Autorovy úvahy předvádějí názorně synkretismus běžných daňových teorií a jejich naprosté neuvědomění momentu delegace k vydávání norem, v němž nutno hledati jádro řešení. — Další kapitoly (V. Poplatník — VI. Vyměření daně, repartice daně, paušalování daně, daňové dohody — VII. Předmět daně a podmínka berní povinnosti; vyměřovací základ. Třídní daň. Preiudicialita v berním řízení — VIII. Sazba daně. Sazební stupnice — IX. Čas a místo — X. Daňová osvobození a úlevy — XI. Zánik berní platební povinnosti; exekuce) obsahují rovněž detailní úvahy o základních pojmech finančně (berně)-právních, jež autor konstruuje